

SIISTI JUTTU!

*Jätekukon asiakaslehti
joka kotiin · syksy 2013*

**Tervetuloa
Noutokukko**

Isokokoisten jäte-esineiden
noutopalvelu
s. 3

**Lämpöä
ja sähköä**

Itä-Suomen ekovoimalaitos
Riikinnevalle
s. 7

**Lajittelu osaksi
perheen arkea**

Anne Lanton ratkaisut
s. 5

Ajankohtaista

Syksyllä Koti kuntoon

Laitetaan koti kuntoon lauantaina 19.10. kello 9–14, jolloin kaikki Jätekukon toimialueen jäteasemat sekä Kuopion jätekeskus ovat avoinna.

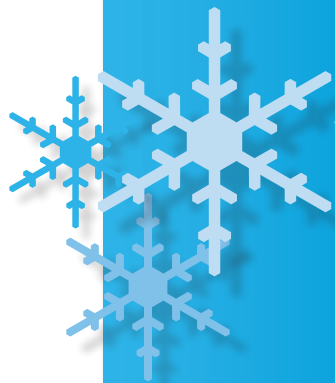
Lisätietoja Jätekukon nettisivuilta www.jatekukko.fi/kotikuntoon.

Jäteasemat talviaikaan

Muistathan, että jäteasemat siirtyvät 1.11. alkaen talviaukioloaikoihin.

Lisätietoja www.jatekukko.fi/jateasemat

Kompostointi- vinkit

Syksyllä riittää satoa ja kompostoitavaa

Muista kompostorin syystyhjennys – tee tilaa talven biojätteille. Seuraa ajankohtaista uutisointia netissä.

Yrityskylä

Suosittu Yrityskylä Itä-Suomi jälleen Kuopiossa 24.9.–28.11.

Yläkoulun 6.-luokkalaisten pääsevät harjoittelemaan taitoja yhteiskuntaan, työelämään ja yrittäjyyteen liittyen.

Katso lisätietoja www.yrityskylä.fi

Teatteria

Roskasakki ja kadonnut kulkunen -musiikkinäytelmä

Tulossa Lastenteatteri Hermannin Roskasakki ja kadonnut kulkunen -musiikkinäytelmä 28.9.–9.10.

Lisätietoja sivulla 6.

Yritykset

Tilaa uutiskirje!

Uutiskirjeen kautta saatte sähköpostiin tietoa yrityspalvelun ajankohtaisista asioista.

Liity tilaajaksi www.jatekukko.fi/yritykset.

Jätteen erilliskeräys

Jätekukko on tehnyt sekajätteen lajittelututkimuksia yhteistyössä Savonia AMK:n kanssa usean vuoden ajan. Tutkimuksilla on haluttu selvittää, miten sekajätteen koostumus vaihtelee eri kiinteistötyypeillä ja jätehuollon palvelutasoilla. Tutkimustulokset tukevat ajatusta, mitä paremmat lajittelumahdollisuudet kiinteistöllä ovat, sitä vähemmän sekajätteessä on hyötykäyttöön soveltuvaa materiaalia. Tonnimäärissä laskettuna hyötyjätettä kuten biojätettä, lasia ja metallia, on sekajätteessä kuitenkin enemmän kuin niitä erilliskeräämällä saadaan. Miksi siis sekajätteessä on näinkin paljon hyötyjätteitä?

Erilliskeräyksen edut

Sekajätteessä olevaa lasia ei saada teknisesti poistettua, vaan Riikinoima Oy:n ekovoimallatoksen valmistuttua sekajätteen sisältämä lasi menee kattilaan ja sieltä tuhkaan. Tämä puolestaan aiheuttaa prosessissa ongelmia ja nostaa laitoksen käyttökustannuksia. Mikäli lajittelu onnistuisi täysin, pelkästään Jätekukon alueelta saataisiin kerättyä 800 tonnia lisää lasia hyödynnettäväksi korvaamaan esimerkiksi luonnonsoraa.

Moni voi ajatella, että pienmetallin erilliskeräys tulee tarpeettomaksi koska metallia pystytään erottamaan magneeteilla sekä ennen kattilaa että kattilan jälkeen myös tuhkasta. Tällöin

kuitenkin unohdetaan metallin aiheuttamat ongelmat murskaus- ja kuljetinlaitteistoille. Erilliskerätyn metallin laatu on myös selvästi parempaa, kuin jätteestä erotetun metallin.

Sekajätteessä olevan biojätteen merkitys on vielä selvästi suurempi. Märkä biojäte alentaa sekajätteen lämpöarvoa heikentäen jätteenpolttolaitoksen tehoa. Biojäte lisää kloorikorroosioriskiä ja sitä kautta kunnossapitokustannuksia. Huomioimatta ei pidä myöskään jättää sitä, että polttoprosessissa biojätteen sisältämät ravinteet menetetään.

Kenellä on vastuu lajittelun onnistumisesta?

Jätekukon tehtävänä on valistaa ja neuvoa asiakkaitaan lajittelun tärkeydestä. Tämän lisäksi lajittelumahdollisuuksien tulee olla helposti kaikkien saatavilla. Tuottajavastuu tulee koskemaan kaikkia pakkauksia viime hetken tietojen mukaan 1.5.2016 alkaen. Voisi kuvitella, että valtakunnallisten tuottajayhteisöjen ja paikallisen toimijan kuten Jätekukon yhteistyöllä valistusta, neuvontaa ja operatiivista toimintaakin saadaan entisestään parannettua. Kuitenkin kaikista tärkeintä on se, että ihmiset sisäistävät lajittelun tärkeyden. Lajittelu on meidän kaikkien yhteinen juttu!

Toimitusjohtaja
Arto Ryhänen

Sisältö

Noutokukko.....	s. 3
Kuninkuusravit.....	s. 3
Jäteasemahoitajan viikko	s. 4
Lajittelu osaksi perheen arkea	s. 5
Huolellisuus ekopisteillä	s. 5
Roskista uusia tuotteita.....	s. 5
Vaatekeräys.....	s. 6
Lastenteatteri Hermannin	s. 6
KalPan koulukiertue	s. 6
Riikinoima	s. 7
Neuvontayhteistyö.....	s. 8
Jätehuolto	s. 8
Palvelut yrityksille	s. 8

Siisti juttu!

on Jätekukko Oy:n asiakaslehti

Painos 128 000 kpl

Toimitus: Piia Moilanen, Tuula Kahelin ja Anja Räisänen

Ulkoasu ja taitto: Mainostoimisto Ad Kiivi Oy

Jätekukko

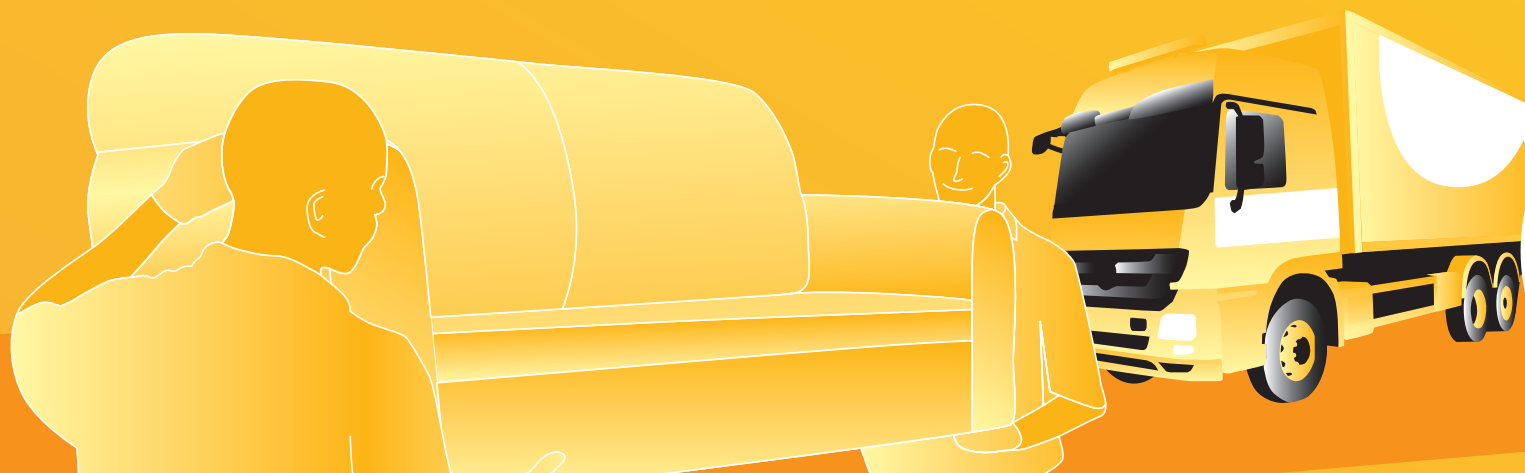
Palvelunumero 017 368 0152
asiakaspalvelu@jatekukko.fi
www.jatekukko.fi

Siistiä!

NOUTOKUKKO

noutaa isot jäte-esineet suoraan kotoa

Jätekukko aloittaa kokeiluna lokakuun alussa uuden Noutokukko palvelun, joka tarjoaa ratkaisun suurten jäte-esineiden kuljetuspulmiin. Palvelu käynnistetään Kuopion, Suonenjoen, Siilinjärven ja Maanangan alueella.

Lisätietoja
Jätekukon asiakas-
palvelusta tai nettisivuilta
[www.jatekukko.fi/
noutokukko](http://www.jatekukko.fi/noutokukko)

Palvelun ideana on tarjota ensisijaisesti kotitalouksille isojen jäte-esineiden nouto suoraan kotoa. Jätekukko järjestää noudon yksittäisille suurille jäte-esineille, jotka eivät kokonsa vuoksi mahdu omaan jäteastiaan. Esine voi olla esimerkiksi pesukone, jääkaappi tai sohva.

Noutopalvelulle tarve

– Noutopalvelua on kovasti toivottu ja siitä on tullut kyselyitä tasaiseen tahtiin. Sen tarkoituksena on paran-

taa palvelua kotiovelle saakka, sanoo Jätekukon palvelupäällikkö **Piia Moilanen**.

– Palvelua kokeillaan nyt puoli vuotta, toivottavasti kysyntä ja tarjonta kohtaisivat. Kokeilualueeksi muodostui Kuopion, Suonenjoen, Siilinjärven sekä Maanangan alue. Tälle alueelle oli helppo järjestää kuljetus nykyisten resurssien voimin. Mikään ei kuitenkaan estä palvelun tarjoamista laajemminkin kokeilun jälkeen, mikäli kysyntää on, toteaa Jätekukon logistiikkapäällikkö **Teija Forsman**.

Tilauksen tekeminen helppoa

Noudon voi helposti tilata soittamalla Jätekukon palvelunumeroon tai täyttämällä Jätekukon nettisivuilla sähköisen tilauslomakkeen. Tavaroiden noutoja tehdään kolmena päivänä viikossa ja valittavana on kolme eri noutoaikaa. Asiakas voi valita noutoaajoista itselleen sopivimman. Kuljettajien saapuessa asiakkaan luo tavaroiden tulee olla siirtovalmiina ja purettuina osioihin. Palvelu toimii kahden noutomiehen voimin. Palvelun hinta on 65 euroa.

Hippos / Jutta Ikonen

Kuninkuusraveissa jätettä kertyi yritysneuvoja **Kirsti Simosen** mukaan kaikkiaan 9 tonnia, josta noin 16 prosenttia oli biojätettä ja pahvia. Tapahtumissa jätteestä tulee erotella hyötykäyttöön soveltuvat jätteet. Kuninkuusraveissa lajiteltiin biojäte, pahvi ja sekajäte energiaksi.

Järjestää ja neuvo

Jätekukon rooli Kuninkuusravien jätehuollon hoitamisessa oli keräysvälineiden toimitus, neuvonta keräyksen suorittamisesta sekä keräysvälineiden tyhjennys.

Kuninkuusraveissa jätehuolto kuljetuksineen oli tarkkaan aikataulutettua. Pahvi ja sekajäte matkasivat raviradan läheisyyteen tuotujen puristimien kautta eteenpäin Jätekukon käsittelyyn. Keräysvälineiden tyhjennykset hoidettiin iltaisin, jolloin siitä ei aiheutunut yleisölle haittaa eikä vaaratilanteita.

Suurten tapahtumien jätehuolto

HOIDETAAN AMMATTITAITIDOLLA

Heinäkuussa Jätekukko järjesti jäte- ja lantahuollon yhteen Suomen suurimmista kesätapahtumista Kuopion Kuninkuusraveihin. Sorsasalon raviradalle kokoontui viikonlopun aikana lähes 59 000 henkeä.

Vuosittain Jätekukko hoitaa useiden yleisötapahtumien jätehuollon.

– Tapahtumien jätehuollon hoitaminen on luonteva osa toimintaa, koska meiltä on saatavilla helposti suuri määrä astioita. Myös isojen keräysvälineiden toimitukset ja tyhjennykset onnistuvat ongelmitta, toteaa Kirsti Simonen.

Nimikkohevon Marimin ravikuningattareksi

Kuninkuusravit on ravikesän kohokohta, jossa paremmuudestaan mittelevät suomenhevoset. Uudeksi ravikuningattareksi kruunattiin Arto Hammarin ohjastama Marimin. Kokenut 14-vuotias kilpailijatar Marimin oli yhteistyökumppanuuden myötä Jätekukon nimikkohevon.

Suoraveloitus päättyy pian

Suomalainen suoraveloitus päättyy EU-asetuksen määräyksestä tammikuun 2014 loppuun mennessä. Kuluttajille suoraveloituksen korvaavat ensisijaisesti e-lasku ja suoramaksu. Muutos ei edellytä kuluttaja-asiakkailta toimenpiteitä. Jätekukon yritysasiakkaiden tulee ottaa yhteyttä omaan pankkiinsa sopiaakseen verkkolaskun käyttöönotosta. Jätekukko lähettää nykyisille suoraveloitussivustojalle syksyn aikana tiedotteen muutoksesta.

**Juttu-
vinkki!**

Jäteasemilla lajitellaan hankalimmatkin jätteet

Marko Laitinen tietää miten jätteet hyödynnetään tai hävitetään.

Syksyllä jäteasemille tuodaan paljon kylmäkalusteita. Marko Laitinen auttaa Aulis Heikkistä purkamaan lastia.

Jäteasemilla erilaiset sähköromut lajitellaan vielä omiin kontteihinsa.

Harrastuksia ei Laitisilla tarvitse kaukaa hakea. Omasta rannasta löytyy vene sekä vesisukset.

Jäteasemille voi tuoda jätteitä, jotka eivät sovi tavalliseen jäteastiaan kokonsa tai määränsä vuoksi. Myös sähköromu ja vaaralliset jätteet otetaan vastaan jäteasemilla. Asemanhoitaja opastaa ja auttaa jätteiden lajittelussa sekä tarvittaessa lastin purkamisessa.

– Jo lähtöpäässä kannattaa lajitella tavarat, jolloin lasti on helpompi purkaa. Asemalla usein käyvät ovatkin jo ymmärtäneet sen nopeuttavan kuorman purkua, kiittelee jäteasemanhoitaja **Marko Laitinen** asiakkaitaan.

Jäteasemanhoitajien työhön kuuluu myös ekopisteiden hoito. Marko kiittää sekä Suonenjoen että Siilinjärven ekopisteitä.

– Keräysastiat tyhjennetään tarvittaessa, ja katsotaan, että paikat ovat siistejä. Ihmiset ovat oppineet lajittelemaan jätteet, ja ekopisteet pysyvät aika hyvin siisteinä, mutta vieläkin niistä voi löytyä WC-pytty tai milloin mitään sinne kuulumatonta.

Marko Laitisen elokuinen työviikko

Vuodenajat näkyvät jätelaaduissa

Jäteasemilla huomaa vuodenaikojen vaihtelut, kun kesän rakennusjätteet vaihtuvat pakkasten tullessa hyytyneiksi akuiksi. Monet rakennusjätteet kuten maalit, liimat ja liuottimet, luokitellaan vaarallisiksi jätteiksi, jotka jäteasema ottaa kotitalouksilta vastaan veloitusetta. Purkujätteen seasta täytyy erotella vaaralliset aineet kuten asbesti.

– Syksyllä marjastusaikaan moni laittaa kylmäkalusteet käyntiin, ja kuinka ollakaan, se ei toimikaan vaan päättyy sähköromuksi. Romuiksi päättyvät uudetkin sähkölaitteet, sillä uuden ostaminen on usein halvempaa kuin rikkinäisen korjaaminen, pohtii Marko sähköromun suurta määrää. Sitä kertyy tasaisesti ympäri vuoden kuten myös vaarallisiin jätteisiin kuuluvia energiansäästölamppuja ja loisteputkia.

Pitkät työpäivät ja viikonloput

Jäteasemanhoitajat tekevät liikkuvaa työtä. Marko vastaa Suonenjoen jäteaseman hoidosta, mutta käy viikoittain sekä Pieksämäellä että Siilinjärvellä. Vastaavasti hän saa Suonenjoelle avukseen jäteasemanhoitajan Pieksämäeltä.

Kesällä työpäivät ovat joskus pidempiä, samoin viikonloput, sillä maanantaikin on vapaata.

Vapaa-ajat kuluvat perheen parissa kotona, jossa kolmen lapsen kanssa riittää puuhailtavaa. Liikkuvan työn vastapainona Laitisen harrastukset löytyvät pihapiiristä. Omassa rannassa on vene, joka on ollut helteiden ansiosta ahkerassa käytössä. Lapset tykkäävät, kun isä vetää heitä renkaassa veneen perässä tai opettaa vesihiihtoa. Pihalla kasvaa puutarhavattuja, omenapuita sekä yli kuusikymmentä viinimarjapensasta.

– Tämän kesän projektina on ollut grillikodan rakentaminen. Sinne mahtuu parikymmentä ihmistä. Viime kesänä tein etupihaan laatoituksen.

MAANANTAI

klo 8.00–16.00
työpäivä Siilinjärven jäteasemalla

Yleensä kesämaanantain ovat vapaapäiviä, mutta tällä viikolla Marko paikkasi Siilinjärven aseman työvoimavajasta.

TIISTAI

klo 8.00–9.30
Suonenjoen ekopisteiden tarkistus

klo 10.00
Aloitetaan työt Suonenjoen jäteasemalla, joka aukeaa klo 11.00

klo 18.00
Marko sulkee jäteaseman, ja pääsee lähtemään kotiinsa noin klo 18.15

KESKIVIIKKO

klo 8.00–9.30
Tarkistetaan Etelä-Siilinjärven ekopisteet Siilinjärvellä mennessä

klo 10.00
Työt jatkuvat Siilinjärven jäteasemalla

klo 18.00
Jäteaseman sulkeutuu, ja Marko lähtee kotiinsa

TORSTAI

Työpäivä Suonenjoella sujuu samalla aikataululla kuin tiistaina

PERJANTAI

klo 10.00
Avataan Pieksämäen jäteasema, jolla Marko perjantaisin työskentelee

klo 17.00
Työviikko päättyy

LA-SU

Viikonloppua vietetään perheen parissa kotosalla, jonka puutarhassa viinimarjat odottavat poimijoita ja omenoitakin pääsee jo maistelemaan.

Talvisin siirrytään viisi-päiväiseen työviikkoon, ja työpäivät ovat lyhyitä.

"Jotta maailma olisi puhtaampi"

Anne Lanton ja Pentti Ovaskaisen viisihenkisessä perheessä kaikki osallistuvat jätteiden lajitteluun.

Anne Lanton (oik.) keittiössä on jätteille viisi astiaa. 11-vuotias Sara auttaa äitiään lajittelussa.

Samalla, kun **Anne Lantto** tiskaa uudessa keittiössään, 11-vuotias **Sara** häärrää äidin apuna ja kaataa perunankuoret ja muut ruuanjätteet lautasilta suoraan biojäteastiaan. Hiltulanlahden omakotitalon kyökissä on roskavaunuja kahdessa kerroksessa. Uutta keittiötä suunnitellessa haluttiin omat paikkansa niin lasipurkeille, paperille ja kartongille kuin metallijätteelle ja pattereillekin. Perheenäiti käyttää viimeisen tiskiveden hyödyksi ja huuhtoo siinä maito- ja mehupurkit. Puhtaina ne eivät haise keittiön roskiksessä tai autotalissa, jonne ne varastoidaan ennen viemistä Jätekukon ekopisteeseen.

Perhe aloitti lajittelun yli kymmenen vuotta sitten. Nyt poppoon kaikki viisi jäsentä, eli vanhemmat Anne Lantto ja **Pentti Ovaskainen** sekä tytöt Sara, **Ronja** (10 v) ja **Kira** (7 v) lajittelevat roskat.

– Haluamme lajitella, jotta maailma olisi puhtaampi. Ihän inhottaisi kaataa kaikkea samaan pönttöön, toteaa Lantto.

Isossa lapsiperheessä syntyy väkisin paljon roskaa, mutta Lanton ja Ovas-

kaisen porukka osaa hyödyntää näistä monia. Vanhemmat käyttävät pahvia ja paperia saunan kiukaan ja leivinuunin sytykkeinä. Anne Lantto säilöö käytettyihin lasipurkkeihin hillot ja mehut. Lapset taas käyttävät purkkeja askartelussa vesiväriastianaan. Ruuanjätteet ja muut maatuvat roskat kaadetaan pihalla olevaan kompostiin, jossa ne muhivat aikanaan mullaksi oman kasvimaan salaateille ja retiiseille.

Luonnollinen osa perhearkea

Lajittelu sujuu luontevana osana perheen arkea ja työnjako on selkeä. Perheen naiset lajittelevat roskat ja Pentti isä huolehtii niiden viemisen Jätekukon ekopisteisiin. Turhia autolla ajokkaan ei harrasteta, vaan Ovaskainen nappaa eri pusseihin pakatut roskat kauppareissun yhteydessä ostoskeskuksen pihassa olevaan Jätekukon ekopisteeseen. Hän myös vie pari kertaa vuodessa Kuopion jätekeskukselle peräkärryllisen sellaista jätettä,

joka ei kuulu normaaliin kotitalousjätteen. Kuormassa on akkuja, metallijätettä, maaleja ja liuottimia sekä rakennusjätettä, kuten kestopuuta, muovivaunuja ja styroksia. Jätekeskuksen lajittelualueella Ovaskainen lajittelee kuorman ohjeiden mukaisesti jätelajeittain. Käsistään kätevä mies on rakentanut ison pihavarastonkin kokonaan yrityksiltä saamasta jätteenpuutavarasta.

Lapset ovat oppineet kierrätysasioita Hiltulanlahden koulussa, mutta myös perheenäiti opettaa tyttäille kotona lajittelun, kierrätyksen sekä energiansäästön saloja. Sara, Ronja ja Kira kauhistelevat, jos näkevät jonkun heittävän roskaa kadulle tai luontoon. He osaavat säästää myös vettä, eivätkä anna hanan valua suihkussa turhaan. He ovat sisäistäneet selkeän syyn siihen, miksi lajittelua ja kierrätystä kannattaa harrastaa.

– Se on tärkeää, jotta ei syntyisi niin paljon roskaa, kiteyttää Sara.

Huolellisuus ekopisteellä kannattaa

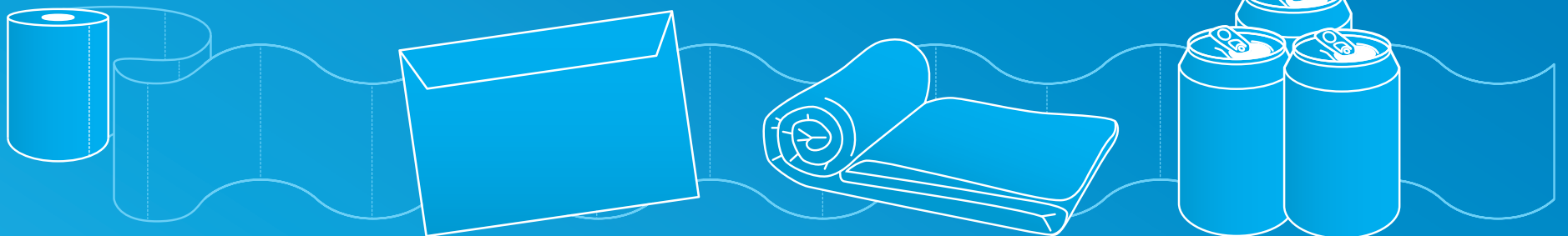

Ekopisteet ovat tarkoitettu paperin, kartongin, lasin ja metallin sekä joissakin paikoissa käyttökelpoisten tekstiilien keräyspaikoiksi kaikille kotitalouksille. Keräysvälineet tyhjennetään säännöllisesti, ja materiaalit kootaan isommiksi eriksi kuljetettaviksi käsittelyyn mikä minnekin siistattavaksi, sulatettavaksi, murskattavaksi tai tarkemmin lajiteltavaksi. Hyötyjätteiden vieminen ekopisteelle säästää luonnonvaroja ja vähentää sekajätettä. Ohjeiden mukainen huolellinen lajittelu ja puhtaus oikeasti kannattavat, sillä hyötyjätteet ovat uusien tuotteiden raaka-aineita.

Ekopisteellä hyötyjätteen omistus-oikeus muuttuu huomaamatta, kun hyötyjäte sujutetaan keräysvälineen luukusta sisään. Jätteestä tulee silloin pisteen ylläpitäjän omaisuutta. Muistathan viedä ekopisteelle vain siellä kerättäviä hyötyjätteitä.

Roskista uusia tuotteita

Jätteiden kierrätys on mielenkiintoista ja kiitollista puuhaa. Kaatopaikkajäte vähenee ja materiaalia saadaan talteen. Silti monia ekopisteen käyttäjiä mietityttää, että hyödynnetäänkö jätteitä oikeasti ja mitä niistä tehdään.

Paperilla hyvin pyyhkii

Kierrätettyä paperia palaa kotiin munakannoissa, sanomalehdissä ja erilaisissa luetteloissa. Vaalean toimistopaperin kuidulla pyyhimme neniämme ja vessassa takapuoltamme pehmapapereina. Paperi lämmittää myös kotejamme eko- eli selluvillan raaka-aineena. Kuitu kiertää 5–6 kertaa ennen energian lähteeksi päätymistä.

Kartonki rullaa

Kartongista ja nestepakkauksista tehdään hylsykartonkia, jota käytetään paperirullien sisällä. Sitä kantautuu kotiinkin vessa- ja talouspaperien sisushylsyinä. Samoin lähetelemme kirjeitä ruskeissa kirjekuorissa, jotka ovat olleet ennen aaltopahvilaatikoita.

Lasi ja muovi lämmittää

Ekopisteistä lasi eristää talojamme lasivillan raaka-aineena. Osin lasi päätyy sellaisenaan tai vaahtolasina eriste- ja kevennysmateriaaliksi teiden ja rakennusten perustuksiin. Osa pantillisista lasipulloista sujahtaa kauppakassiin uudelleen täytettyinä, ja osa murskattuina ja värieroteltuna odottaa ostajaa lasipulloina ja -tölkeinä. Pantilliset muovipullot lämmittävät fleece-takkeina ja -huopina tai kannamme niitä reppuina ja muina muovituotteina.

Metallin kierrätys säästää

Metalli kiertää loputtomasti, sillä sen laatu ei huonone. Kierrätys säästää myös luonnonvaroja ja runsaasti energiaa. Metallit erotellaan toisistaan ja jalostetaan vaikka uusien juomapakkausten materiaaliksi tai muiden metallituotteiden raaka-aineeksi.

Tekstiilit käyttöön

Hyväkuntoiset tekstiilit löytävät uuden omistajan kirpputoreilta tai päätyvät hyväntekeväisyyteen kehitysmaihin. Suomessa materiaalihyötykäyttö on vielä vähäistä.

Ehjät ja puhtaat vaatteet kiertoon

Keräyspisteistä tarpeettomat tekstiilit ja kengät vievät iloa Tukevan ja UFF:n myymälöihin ja kehitysmaihin.

Joku onnellinen saa hyvän mielen löytäessään edullisen syystakin Kuopion Tukevan Elävästä kaupasta. Vielä useampi tekee vaatelöytöjä ympäri maata sijaitsevilla UFF:n myymälöissä. Iloiseksi tekevä vaate tai kenkäpari saattaa olla se, jonka sinä olet vienyt kierrätykseen johonkin Jätekukon toiminta-alueen 17 kunnassa sijaitsevista 33 ekopisteistä. Ekopisteissä ovat Jätekukon yhteistyökumppaneiden, UFF:n ja Tukeyn keräyslaatikot. UFF:n ja Tukeyn työntekijät tyhjentävät ne säännöllisesti ja vievät tekstiilit ja kengät edelleen käsiteltäväksi.

– Me Tukeylla lajittelemme tekstiilit ja tarvittaessa pesemme ja korjaamme ne myyntikuntoisiksi kolmeen Elävä kauppa -myymäläämme. Osa lähtee humanitärisenä apuna esimerkiksi Venäjälle, sanoo Tukeya-työvalmennussäätiön toimitusjohtaja **Hannu Miettinen**.

Tarpeettomat vaatteet tai kengät löytävät tiensä myös kaukasiin kehitysmaihin. Jätekukon toiminta-alueelta kerätyt vaatteet menevät UFF:n Viron lajittelukukseen, josta osa kesävaatteista ja kengistä toimitetaan muun muassa Mosambikiin, Angolaan ja Intiaan. Lisäksi UFF käyttää osan vaatemyymälöidensä tuotosta kehitysaputyöhön.

Vaatekeräys laajentui Jätekukon toiminta-alueen kaikkiin kuntiin kesällä 2012. Jätekukon logistiikkapäällikkö **Teija Forsmanin** mielestä vaatekeräys on loistava tapa kierrättää vanhat vaatteet, matot, lakanat ja tynnynpäälliset, verhot ja muut tekstiilit sekä kengät.

– Vaatekeräykseen laitetaan vain hyväkuntoiset, ehjät ja käyttökelpoiset tekstiilit sekä jalkineet. Ne pakataan muovipusseihin, jotta Tukeyn ja UFF:n työntekijöiden

on helpompi ja hygieenisempi käsitellä niitä. Tekstiilejä sekä kenkiä ei tarvitse lajitella eri pusseihin, neuvo Forsman.

Käyttökelvottomat, rikkonaiset ja likaiset tekstiilit kuuluvat taloyhtiön tai kiinteistön sekajätteisiin. Luonnonkuituiset, puuvillaa, pellavaa tai villaa olevat käyttökelvottomat tekstiilit voi laittaa jäteasemilla sekä Kuopion jätekeskuksella kerättävään energijätteeseen. Nekin hyödynnetään, sillä Jätekukko toimittaa ne energiahyötykäyttöön. Kuopion jätekeskuksen jätepenkkaan päätyy vain murto-osa tekstiilijätteistä.

Hermannin esittää

– Teatteria lapsilta
lapsille starttaa syyskuussa

Lastenteatteri Hermannin esittää syksyllä musiikinäytelmän Roskasakki ja kadonnut kulkunen. Siinä seikkailevat tutut hahmot kirjailija **Tatu Kokon** kirjoittamasta samannimisestä satukirjasta. Hahmot ovat tuttuja myös Jätekukon kolmasluokkalaisten keuhalla postittamasta tehtäväkirjasta Roskasakki ja suuri kierrätysseikkailu. Esitysten lomassa ohjelmassa on hauskaa ja hyödyllistä puuhaa yleisölle Jätekukon opastuksella.

Tervetuloa mukaan ja tutustumaan iloiseen Roskasakkiin!

Esitysaikat:

la 28.9.	klo 16.00
su 29.9.	klo 14.00
la 5.10.	klo 16.00
su 6.10.	klo 14.00
ma 7.10.	klo 10.00
ti 8.10.	klo 10.00
ke 9.10.	klo 10.00
to 10.10.	klo 10.00 (mahdollinen lisäpäivä)

Lisätietoja: www.teatterihermanni.fi

”Roskistakin voi välittää – niiden suhteen ei siis olla välinpitämättömiä.”
– Tatu Kokko

KalPan koulukiertue käynnistyy marraskuussa

PIDETÄÄN PELI Süstina!

KalPa Hockeyn ja Juniori-KalPan järjestämä alakouluille suunnattu koulukiertue starttaa syksyllä jo neljättä vuotta peräkkäin. Tällä kertaa teemana on monipuolinen liikunta sekä kiusaamisen ja syrjäytymisen ehkäisy. KalPan edustusjoukkueen pelaajista ja taustaorganisaatiosta koottu ryhmä järjestää kouluilla tunnin mittaisen tapahtuman koko koululle. Tänä vuonna kiertueella on mukana myös Jätekukko ohjelmaan kuuluvalla lajittelukilpailulla, johon sekä pelaajat, että oppilaat osallistuvat. Kiertue järjestetään yhteistyössä Kuopion kaupungin ja poliisin Who cares -hankkeen kanssa. Tänä vuonna vierailaan kahdeksassa kuopiolaisessa koulussa.

Itä-Suomen ekovoimalaitos Riikinnevalle

Itäsuomalaiset jäteyhtiöt ja Varkauden Aluelämpö Oy perustivat joulukuussa 2012 Varkauteen yhtiön Riikinvoima Oy:n, jonka päätehtävä on järjestää kierrätyskelvottoman yhdyskuntajätteen hyödyntäminen energiana vuoden 2016 alusta lähtien.

Osakkaina olevista jäteyhtiöistä saatavan jätteen määrä riittää turvaamaan voimalan jatkuvan toiminnan sekä kaukolämmön tuotannon Varkauden kaupungille.

Tuore Riikinvoima Oy:n toimitusjohtaja **Juha Räsänen** kertoo, että kaikki osakkaina olevat jäteyhtiöt ovat kuntien omistamia yhtiöitä, jolloin kunnat voivat ostaa jätteiden hyödyntämisen energiana omasta yhtiöstä. Voimalayhtiön tehtävä ei ole tuottaa voittoa vaan toimia omakustannusperiaatteella. Ratkaisu on edullinen myös jätteen tuottajalle eli tavalliselle kuntalaiselle.

– Tulevassa ekovoimalassa pystytään huolehtimaan Itä-Suomen jätteiden käsittelystä sekä tuottamaan suurin osa tarvittavasta kaukolämmöstä Varkauden kaupungille, toteaa Juha Räsänen.

Ekovoimala rakennetaan Leppävirrälle Keski-Savon Jätehuollon Riikinnevan jätelaitoksen viereen. Paikka on keskeinen jätteenkuljetuksia ajatellen, jolloin kuljetusmatkat pysyvät kohtuullisina. Ekovoimalassa tullaan polttamaan syntypaikkalajiteltua jätettä, josta on lajiteltu pois materiaalina kierrätettävät jätteet ja vaaralliset jätteet. Biojätteitäkään ei voimalaan haluta, koska niiden lämpöarvo on huono.

– Seuraavien jätehuoltomääräysten päivityksen yhteydessä tullaan selvittämään, voidaanko biojätteiden erillis-keräysvelvoitetta laajentaa koskemaan esimerkiksi myös pienempiä taloyhtiöitä, toteaa Savo-Pielisen jätelautakunnan palvelupäällikkö **Saija Pöntinen**.

Savo-Pielisen jätelautakunta toimii Jätekukon toimialueella jätehuoltoviranomaisena, joka päättää muun muassa jätehuoltomääräyksistä ja jätetaksasta.

Riikinvoima Oy:n toimitusjohtaja Juha Räsänen arvioi ekovoimalaitoksen rakennustöiden alkavan vuoden 2014 alussa.

Ekovoimalaitoksesta lämpöä ja sähköä

Ekovoimalaitoksella vastaanotettu jäte murskataan sopivaan palakokoon. Metalliset ja palamattomat kappaleet poistetaan, ja jäte poltetaan leijupetiteknikkaan perustuvassa kattilassa. Jäte palaa leijupetikkatilassa tehokkaasti ja ympäristöystävällisesti tuottaen hyvän hyötysuhteen.

Muodostuvat savukaasut puhdistetaan savukaasujen puhdistusjärjestelmässä siten, että jätteenpolttoasetuksen vaatimukset täyttyvät ja päästörajoitukset alittuvat. Savukaasupäästöjä tarkkaillaan jatkuvatoimisesti. Syntyvä pohjatuuhka hyötykäytetään mahdollisuuksien mukaan ja savukaasujen puhdistuksen lopputuote käsitellään ja loppusijoitetaan turvallisesti.

Rakentamaan vuoden 2014 alussa

Riikinvoima Oy haki viime keväänä ekovoimalalle ympäristölupaa Itä-Suomen aluehallintovirastolta. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen mukaan ekovoimalan rakentaminen vaikuttaa positiivisesti etenkin jäteyhtiöiden ympäristöön, koska loppusijoitettavan jätteen määrä pienenee. Ympäristön roskaantuminen ja hajupäästöt vähenevät.

Keväällä pyydettiin laitetarjoukset, ja varsinaisen hankintapäätös sekä hankintasopimukset tehdään loppusyksystä.

– Jos ympäristölupa saadaan aikataulussa syksyn aikana, rakennustyöt aloitetaan vuoden 2014 alussa, kertoo Juha Räsänen.

Ekovoimalaitoksen tulisi olla valmis 2015 vuoden loppuun mennessä, ja investoinnin hinnaksi arvioidaan 118 M€.

Riikinvoima Oy:ssä mukana olevat jäteyhtiöt:

- Jätekukko Oy
- Keski-Savon Jätehuolto
- Puhas Oy
- Metsäsairila Oy
- Savonlinnan Seudun Jätehuolto Oy
- Sammakkokangas Oy
- Ylä-Savon Jätehuolto Oy

Kaatopaikkakielto voimaan 2016 alusta – jätteen hyödyntämistä myös energiana lisättävä

Tuleva valtioneuvoston kaatopaikka-asetus kieltää biohajoavan ja palavan jätteen sijoittamisen kaatopaikoille ja haastaa jätehuollon toimijat etsimään jätteille muita käsittelytapoja. Vuoden 2016 alusta voimaantuleva asetus ei salli kaatopaikoille loppusijoitettavaksi jätettä, jossa on yli 10 % eloperäistä hiiltä. Silloin kaatopaikoilta ovat kiellettyjä biojätteet, paperi, kartonki, tekstiilit, puu- ja puutarhajäte sekä muovit. Jätelaitoksien on lisättävä jätteiden kierrättämistä sekä hyödynnettävä jätteen sisältämä energia lämmön ja sähkön tuotantoon.

Lisää voimalaitoksia tarvitaan

Jätettä energiana hyödyntävän laitoksen perustaminen ei ole yksinkertaista. Laitoksen toiminnan on oltava kannattavaa, sillä jätehuoltoa ei voi rahoittaa verorahoilla. Voimalaan on saatava riittävästi jätettä sekä lämmölle on oltava varma kuluttaja. Lisäksi sijainnin on oltava keskeinen, etteivät jätteiden kuljetusmatkat muodostu liian pitkiksi.

– Tällä hetkellä noin puolet tarvittavasta jätteen energiana hyödyntämisen kapasiteetista on Suomessa rakennettu, kertoo kehityspäällikkö **Esa Nummela** Jätelaitosyhdistyksestä. Uusia ekovoimaloita valmistui viime vuonna Lahteen, Ouluun, Vaasaan ja Riihimäelle. Uusia voimaloita on tulossa Vantaalle, Turkuun, Tampereelle ja Itä-Suomeen Leppävirrälle.

Neuvontayhteistyöllä lisää tehoja

Vuoden 2012 alussa aloitettu jäteneuvonnan yhteistyöprojekti vakinaistettiin tämän vuoden alussa. Neuvontayhteistyössä ovat mukana neljä itäsuomalaista jäteyhtiötä. Neuvontayhteistyön koordinaattori **Tarja Karvonen** kertoo, että yhteistyön tavoitteena on parantaa jäteneuvonnan tehokkuutta ja asiakaslähtöisyyttä sekä saada aikaan säästöjä.

Yhteisiä materiaaleja

Ensimmäisenä toimintavuotena yhtenäistettiin viestintäkieltä ja lajitteluohjeita sekä tuotettiin esitteitä ja valistusmateriaaleja. Vuoden vaihteessa julkaistiin suosittu kalenteri kaikkien neljän yhtiön alueella.

Neuvontamateriaalien sisällöt tuotettiin yhdessä myös nettisivuille. Tavallista jätteen tuottajaa helpottaa, kun lajitteluohjeet ovat yhteneväiset kotona ja esimerkiksi toisen yhtiön alueella sijaitsevalla kesämökillä.

Tulevaa yhteistyötä

Ensi vuoden kalenteri jaetaan koteihin jälleen vuoden vaihteessa. Keväällä on tulossa ensimmäinen yhteinen asiakaslehti, johon liittyvä facebook-sivu avataan jo alkutalvesta. Lisäksi keväällä valmistuu painettu kompostointiopas, joka tuotetaan Marttojen kanssa yhteistyössä.

Neuvontayhteistyössä ovat mukana **Jäteukko Oy**, **Metsäsairila Oy**, **Puhas Oy** ja **Ylä-Savon Jätehuolto Oy**.

Katso yhdessä tuotettu video biojätepussin taittelusta

Lue koodi puhelimellasi tai katso ohje osoitteessa goo.gl/rPlc

5

vinkkiä jäteastian haltijalle

1

Tiesitkö, että jäteauton tulee päästä vähintään 10 metrin etäisyydelle jäteastiasta.

2

Astia saa painaa maksimissaan 80 kg.

3

Jäteastia ei saa jäättyä kiinni alustaan.

5

Huolehdiathan lumitöistä, hiekoituksesta, jäteastian puhdistuksesta sekä muusta kunnossapidosta.

4

Varmistathan, että pohja on tasainen, vaakasuora ja kulutusta kestävä.

Arkipyhät vaikuttavat jätepalveluihin

Pyhäpäivinä ovat suljettuina kaikki jätehuollon palvelut, kuten jäteasemat, Kuopion jätekeskus sekä palvelunumero. Kuopion jätekeskus sulkee pyhien aatonaattoina kello 16. Arkipäiville osuvat juhlapyhät saattavat muuttaa jäteastioiden tyhjennysrytmiä. Yleensä tyhjennyspäivä siirtyy yhden päivän eteen- tai taaksepäin. Tilapäisistä tyhjennyspäivän muutoksista ei yleensä tiedoteta etukäteen, joten jäteastia kannattaa pitää vakituisesti samassa paikassa, jotta vältetään turhilta lisäkustannuksilta.

Yrityksille uusi raportointipalvelu

Yritysasiakkaille avataan syksyn aikana käyttöön uusi sähköinen asiakasraportointipalvelu. Palvelun avulla asiakas näkee kiinteistönsä jäteastioiden tyhjennysvälitiedot ja määrät.

– Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, ettei yritysten tarvitse enää erikseen tilata raporttia meiltä. Asiakas voi helposti siirtää tiedot omiin järjestelmiin tai tulostaa niistä erilaisia yhteenvetoja, toteaa yritysneuvoja **Kirsti Simonen**.

Tilaa uutiskirje!

Uutiskirjeen kautta saat sähköpostiin tietoa yrityspalvelun ajankohtaisista asioista.

www.jatekukko.fi/yritykset

Vuokraamme jätelavoja

Jäteukko tarjoaa vaihtolavoja kuntalaisille, taloyhtiöille ja yrityksille, remontteihin, pihatalkoisiin ja muihin tarkoituksiin. Tarjolla myös lajittelun mahdollistavat ja sen myötä jätteiden käsittelykustannuksiin säästöä tuovat kaksiosaiset vaihtolavat.

Vinkki

Puutarhamultaa ja kuorikatetta myydään myös pienerissä. Pieni peräkärpyllinen multaa maksaa n. 30 euroa.

Myytävät

€/t

Asfalttimurske 0–16 mm	8,33
Puutarhamulta	61,80
Männyn kuorikate	103,00

Hinnat sis. alv. 24 %